

Twee recensies: boeken van Felix Sperans

Felix Sperans: 'De ware levenskunst' Uitgeverij Gelderland, Epe 2015.
ISBN: 9789491826252 Zie ook: www.uitgeverij gelderland.nl
(Manische depressie/ wanen/ PO)

en

Felix Sperans: 'Opdracht volbracht' Uitgeverij Gelderland, Epe 2015.
ISBN: 9789491826245 Zie ook: www.uitgeverij gelderland.nl
(Psychiatrie/ Geestelijke gezondheidszorg/Kind en ouders/ AG)

1. Felix Sperans: 'De ware levenskunst' Uitgeverij Gelderland, Epe 2015.
ISBN: 9789491826252 Zie ook: www.uitgeverij gelderland.nl
(Manische depressie/ wanen/ PO)

Soort boek/Ziekte /Stijl:

In dit boek van 119 pagina's beschrijft Felix Sperans hoe hij opgebeld wordt door de jonge, depressieve Peter Bracke die hem vraagt hem te helpen. Sperans beschrijft hoe Peter toelicht dat hij manisch depressief is, last heeft van achtervolgingswanen en vraagt of hij gek is. Nadat Sperans naar zijn verhaal heeft geluisterd adviseert hij hem een psychiater te consulteren en zich te laten opnemen. Na enige weken hoort hij dat Peter zijn advies heeft overgenomen en in een inrichting is opgenomen. Hij besluit hem iedere woensdag te gaan opzoeken.

In dit boek staat een beschrijving van hun gesprekken die aanvankelijk vaak gaan over de psychiatrie en het ziek zijn van Peter, maar steeds meer onderwerpen hebben die met 'het goede leven' te maken hebben.

Cover: 'De Ware Levenskunst is het waargebeurde verhaal van Felix en Peter. Twee gekwetste zielen, die elkaar vinden in een bijzondere vriendschap. Felix weet Peter van zijn problemen af te helpen, ondanks – of misschien wel dankzij – zijn eigen moeilijkheden. Een ontroerend boek, dat inzicht geeft in de wereld van psychiatrische patiënten.'

Over de schrijver:

Felix Sperans (1944), pseudoniem van Leon Roelants, is Vlaams auteur en abstract kunstschilder. Hij trouwt, krijgt twee kinderen en werkt als verzekeraar. Begin jaren 80 wordt Sperans zenuwziek en loopt zijn huwelijk spaak. Hij lijdt aan een schizo-affectieve stoornis; een combinatie van schizofrenie en manische depressie. Hij brengt jaren van zijn leven door in de psychiatrie, richt in 1999 de vereniging "Psychiatrie" voor lotgenoten op en schrijft boeken over zijn leven en ziekte. Felix Sperans is nu hertrouwd met de Filipijnse Maria Teresa Malit. Bekendste boek: 'Bij de psychiater' geschreven 1997 schrijft samen met psychiater Marc De Hert. Gedurende zijn verblijf in de psychiatrie, in verschillende inrichtingen heeft Sperans leren schilderen. Zijn werk is abstract en kleurrijk.

Korte bespreking:

Wanneer Felix Sperans Peter Bracke opzoekt in de psychiatrische inrichting hebben ze

het over onderwerpen die Bracke bezighouden: zijn zwarte vooruitzichten, het pessimisme over hoe hij als psychiatrisch patiënt nog een toekomst op kan bouwen, een partner kan vinden etc. Tussen de -veel oudere- Sperans en Bracke ontwikkelt zich een 'bompa' relatie waarbij Sperans Bracke adviezen kan geven door zijn levenservaring, ook met de psychiatrie, iets waar Bracke behoefte aan heeft.

Wanneer Bracke binnen de inrichting een meisje, Inge, ontmoet en zij wederzijds verliefd worden, wordt hij minder pessimistisch. Inge beschuldigt hem echter van seksueel misbruik, waardoor hij uit de inrichting wordt gezet. Bracke gaat dan bij zijn oma wonen.

Enige tijd later neemt hij weer contact met Sperans op zoekt hij Sperans op: hun gesprekken blijven dan doorgaan. Langzaam maar zeker gaat het met Bracke beter, zeker wanneer hij opnieuw een vriendin vindt. De onderwerpen van hun gesprekken hebben dan ook steeds meer te maken met 'Levenskunst'.

Wat viel op:

- Dat Peter begint met telefonisch steun zoeken bij Sperans, iemand die een zenuwziekte van binnen uit kent.

- Hoe snel Inge, de vrouw met wie Peter binnen de kliniek een relatie krijgt gelooft wordt' terwijl Peter niet eens gehoord wordt en de kliniek uitgezet.

- De adviezen die Sperans zijn jonge vriend geeft zijn en de vriendschap die tussen hen ontstaat. Het is echt een oude wijzere man die levensvragen van een jonge man die aan de levensreis begint, herkent, met hem begaan is en graag gesprekken daarover met hem voert.

Citaten:

Pag. 7: "Wel, Felix, wat ik je vragen wou is dit: ik zou graag van jou willen vernemen of ik nu al dan niet gek ben. En ik weet verdorie goed waarom ik die vraag juist aan jou stel en aan niemand anders.'

Pag.30: "Als ik toch zou besluiten om niet te gaan werken,' begon Peter zijn betoog, 'dan zal ik zeer zeker ook nooit aan een vrouw geraken. Welke vrouw wil er nu met een uitkeringsgerechtigde trouwen Wie wil er nu met een zieke man aan haar zijde door het leven gaan.'

'Met welke muizenissen zit jij toch allemaal in je hoofd? Maak je nu toch eens geen nodeloze zorgen over wat morgen al dan niet kan gebeuren. Leer nu toch eens van dag tot dat te leven.'

Pag. 50: "Inge was op haar tenen getrapt omdat ik het had afgemaakt tussen ons. Blijkbaar moet ze op wraak zijn belust geweest. Ze is vanmorgen naar de directeur gestapt en daar is ze gaan liegen dat ik haar tot driemaal toe had verkracht. Mij hebben ze niet eens gehoord. Ze hebben mij zomaar, zonder boe of bah te zeggen, de straat op gezet."

Pag.105: "Die impasse heeft zolang aangesleept tot ik op een dag bij mezelf dacht: 'Goed, dit leven heeft geen zin, maar niets belet mij om er zelf zin aan te geven.' Dat was vlugger gezegd dan gedaan. Probeer maar eens zin te geven aan iets dat je als zinloos ervaart. En dan kreeg ik de ingeving van mijn leven. Ik besloot mens te worden, een goed mens

zelfs als dat kon.”

Extra:

<http://so2.qind.nl/userfiles/426/File/Inkijkexemplaar%20De%20Ware%20Levenskunst%20LR%282%29.pdf>

2. Felix Sperans: ‘Opdracht volbracht’ Uitgeverij Gelderland, Epe 2015.

ISBN: 9789491826245 Zie ook: www.uitgeverij gelderland.nl

(Psychiatrie/ Geestelijke gezondheidszorg/Kind en ouders/ AG)

Soort boek/Ziekte /Stijl:

Geen egodocument of biografische beschrijving van een persoon met een aandoening/ ziekte. Dit boek is een familiechroniek van 183 pagina's waarin Sperans, zelf bekend met de psychiatrie, beschrijft hoe boerin Godelieve Godts uit Watervliet, drie van hun vier zonen, Mathieu, Marc, Luc, en Johan verplicht om pater te worden, hoe ze daarmee geworsteld hebben, en wat er van hen terecht is gekomen. Een van hen krijgt psychische problemen die zo erg zijn, dat hij in een kliniek terecht komt en zelfmoord pleegt.

Cover: ‘(...) Zoals altijd vormt de psychiatrie, in al zijn facetten, de rode draad in het werk van Felix Sperans. Zelf zegt hij over het boek: 'Dit is mijn magnum opus. Het zou wel eens mijn laatste werk kunnen zijn. Ik voel me oud en versleten. Ik heb al mijn ideeën over de zin en onzin van leven en dood gebundeld in dit boek.’

Korte bespreking:

Boer Godfried Godts, de man van Godelieve, wordt op een nacht doodziek overgebracht naar het Heilig Hartziekenhuis van Eeklo en blijkt bronchitis met een dubbele longontsteking te hebben. Hij ligt er op sterven als Godelieve God belooft dat zij ervoor zal zorgen dat minstens één van haar zonen pater, priester, desnoods missionaris zal worden als haar man niet zal sterven. Godfried geneest en Godelieve houdt haar belofte: ze stuurt drie van haar vier zonen naar het Sint-Albertuscollege, een college met een internaat in Haasrode, waar priesters opgeleid werden en dat werd gerund door Karmelieten.

Mathieu gaat na een aantal jaren opleiding niet terug naar de opleiding, blijft de oogappel van zijn tante Rita en oom Dries bij wie hij elke vakantie logeert. Hij wordt door hen geadopteerd en trouwt met Agnes.

Marc raakt zenuwziek, krijgt de diagnose schizofrenie, wordt opgenomen, gaat terug thuis wonen en pleegt zelfmoord.

Luc gaat niet naar de Karmelieten, maar wordt vaders opvolger op het bedrijf als boer. Hij is ook actief binnen de politiek, maakt twee studies af. De politiek slurpt hem al snel zozeer op dat hij het boerenbedrijf verhuurt, fulltime de politiek ingaat en trouwde met Gabi. Op latere leeftijd verhuizen zij naar Manilla en houden zich daar bezig met de bestudering van de Ilfugo's. Later komen zij weer terug naar Leuven en schrijven er samen een boek over.

Johan wordt broeder en houdt zich bezig met de begeleiding van minder begaafde kinderen. Hij is uiteindelijk degene geweest die de gelofte van Godelieve heeft ingewilligd.

Wat viel op:

Een boek waarin Sperans verbanden legt tussen levensvragen, aanleg van een persoon en omgeving. Die verbanden kunnen maken dat een levensloop een bepaalde kant op gaat. Of dat het leven te zwaar wordt, zoals dat bij Marc het geval is.

Citaten:

Pag.55: 'Hoe langer Mathieu erover nadacht, hoe minder het leven als pater hem aantrok, zo stelde hij vast. Waar de paters in het klooster mee bezig waren en hoe ze leefden, dat vond hij helemaal zijn ding niet. Ook het leven buiten het klooster kon hem gestolen worden. De kern van de zaak was dat Mathieu dit leven, in zijn totaliteit, niet eend het leven waard vond. Het leven bestond toch alleen maar uit zoeken en tasten om nooit te vinden wat je zocht en om nooit te krijgen wat je wilde.'

Pag. 116: 'Marc dacht als volgt: 'Willen of niet, maar ik 'moet' pater worden, anders raakt moeders belofte nooit ingelost. Mathieu heeft het laten afweten. Luc wil het niet eens proberen. Die wil absoluut boer worden en het landbouwbedrijf van onze ouders overnemen. En Johan is zeker niet in staat om de humaniora af te maken, laat staan dat hij pater of priester zal kunnen worden. Er is dus geen ontkomen aan. 'Ik' moet het doen, ik, en niemand anders. Ik ben verplicht om moeders belofte in te lossen. Een andere mogelijkheid is er niet.'

Pag.141: '(...)God, ik houd dit niet lang meer vol.

Als u niet tot mij komt, dan kom ik tot u.

Als dit zich nog lang aanhoudt, dan zal ik me verplicht zien om zelfmoord te plegen.
(...)'

Recensies/Extra:

<http://www.epernet.nl/index.php/persberichten/3525-uitgeverij-gelderland-trots-op-3x-felix-sperans>

<https://www.facebook.com/sperans?fref=nf>